

www.e-rara.ch

**Silva locorum, qui frequenter in concionibus occurrere solent, omnibus
divini verbi concionatoribus, cum primis utilis & necessaria**

Luis

Venundatur Parisiis, 1586

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRa 166

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-26764>

Tentaio, quae est via ad peccandum.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

clarauit, & de tyrannide ac superbia impiorum supplicium suum-
psit: quemadmodum Ietro quoque Moyſi ſocer teſtatur eſt.

Quam variæ & multiplices calamitates, propter peccata homi-
nibus inmittantur copioſe inuenies. Leuit. 26. Harum porro ca-
lamitatum finis eſt, quem in eodem loco Dominus declarat cum
ait, Tunc orabunt pro impietatibus ſuis, & recordabor fœderis
mei &c. Iuſti enim iudicis mens non ad hominis perniciem, ſed
ad morbi ſanitatē tendit.

Tentatio, quæ eſt via ad peccandum.

SVper illud Iob. Diuiditur æſtus ſuper terram. D. Gregor. ſic Gregor.
ſait, Prius complexionem vniuſcuſque aduerſarius perſpi- Iob. 78.
cit: & tunc tentationis laqueos opponit. Alius namque lætis,
alius triſtibus, alius timidus, alius elatus moribus exiſtit. Quo ergo
aduerſarius occultus facile capiat, vicinas complexionibus de-
ceptiones parat: quia lætiæ voluptas proxima eſt, lætis moribus lu-
xuriam proponit. Et quia triſticia in iram facile labitur, triſtibus
peccatum diſcordiæ porrigit: quia timidi ſupplicia formidant, pa-
uentibus terrores intentat. Et quia elatos extolli laudibus conſpi-
cit, eos ad quæcunque voluerint, blandis fauoribus trahit. Singu-
lis igitur hominibus, vitijs cōueniētibus inſidiatur. Greg. 29. mo.

Nemo vires ſuas in pace cognoscit.

Tentatio eſt vita hominis ſuper terram: quia aut virtutibus va-
cua mens ad cœlum aſſurgere non valet, aut aliquando ex ea-
rum occasione deterius ruit. Greg. vbi ſupra lib. 8. c. 6.

Ipfæ iuſto ſit aduerſitas proſpera, tentarique poſt virtutes de-
ſiderat, ne ex earum confidentia cadat. Greg. vbi ſupra. c. 10.

Ideo ſanctos tentare permittit, vt dum pulſata mens trepidat,
in ſolo Dei adiutorio, ſpei pedem robuſtius figat. Gregor. lib. 9.
cap. 36. moral.

Circudedit me lanceis ſuis. Quia tentatione ſua ab omni par-
te nos petir. Dum enim vnum vitium calcamus, inde aliud ſubori-
tur: vt ex continentia, inanis gloriæ: ex liberalitate avaritia: quia
ruſum colligere quærimus quod imbuamus. Gregor. vbi ſupra
lib. 13. cap. 9.

Si tentationi naſcenti non feſtine reſiſtitur, eadem qua nutri-
tur mora roboratur. Greg. 11. mor. c. 8.

Data potestas Dæmoni dum bona Iob interimere appetit, bonum patientiæ aperuit quod latebat: & quod vulnera intulit, tot coronas ministrauit. Greg. 23. mora. c. 1.

In profectu tentamur quatenus & in ipso profectu cognoscamus quid de diuino munere, & in tentatione quid de proprijs viribus sentiamus. Ideo quatit tentatio, non deijcit, pulsatur, non frangit. Greg. 23. mor. c. 24.

Vitia dum tentant, proficientes in nos virtutes humiliant: flagella autem dum tentant, surgentes in corde voluptates eradicant. Greg. 23. mor. c. 27.

Si bella desunt, virtutum experimenta non prodeunt: improvidus miles est, qui providum se in pace gloriatur. Gregor. vbi supra.

Diabolus quanto magis nos sibi rebellare conspicit, magis expugnare contendit: eos enim negligit pulsare, quos quieto iure possidet. Greg. 14. mor. c. 12.

Sæpe mens quæ aduersa multa & fortia superat, vnum in se & fortasse minimum, quanuis magna intentione inuigilet, non expugnat. Quod diuina nimirum dispensatione agitur: ne ex omni parte virtutibus splendens, in elationem subleuetur, vt dum in se paruum quid reprehensibile videret, & tamen hoc subigere non valeret, nequaquã sibi, sed authori victoriã tribuat, in his quæ subigere fortiter valet. Quod ad hoc agitur vt mens proficiens ad virtutem iustitiæ, sua melius infirmitate roboretur: & inde verius in bonis luceat, vnde ea etiam nolentem parua reprehensibilia humiliter obscurant. Vnde & bene cum Israelitico populo per cepit promissionis terra diuideretur, Ephraim tribui Chananaeus gentilis populus non occisus, sed factus est tributarius. Recte autem tributarius effici dicitur: quia hoc ipsum vitium quod subigere non possumus, ad vsum nostræ utilitatis, humiliter retorquemus: vt eò de se mens, & in summis vilia sentiat: quò suis viribus etiam parua quæ appetit, non expugnat. Vnde & bene rursum scriptum est, Hæ sunt gentes quas Dominus dereliquit, vt erudiret in eis Israel. Ad hoc namque quædam minima vitia nostra retinentur, vt se se nostra intentio sollicitam in certamine semper exerceat, & eò de victoria non superbiat, quo viuere in se hostes conspicit, à quibus adhuc vinci formidat.

Gregor.

Gregor. mor. lib. 4.

Augusti. super illud Pauli. Caro concupiscit aduersus spiritum, spiritus autem aduersus carnem, sic ait. Attendite sancti quicumque pugnatis. Preliantibus loquor, intelligit qui pugnat, non me intelligit qui non pugnat. Quando enim ad illud ventum fuerit, vt nulla omnino exurgat concupiscentia aduersaria, nullus erit hostis cum quo luctemur, nec expectatur ibi victoria, quia de hoste iam victo triumphatur. Volumus vt nullæ sint concupiscentiæ, sed non possumus. Velimus, nolimus, habemus illas: velimus, nolimus, titillant, blandiuntur, stimulant, infestant, surgere volunt: sed premuntur quidem nondum extinguuntur quando caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem. Nos qui senuimus in ista militia, minores quidē hostes habemus, sed tamen habemus. Fatigati sunt quodammodo hostes nostri iam per ætatem: sed tamen etiam fatigati, non cessant, qualibuscunque moribus infestare senectutis quietem: acrior pugna iuuenum est: nouimus eam, transiuimus per eam. sermo. 43. de verb. Domini.

August.
Galat. 5.

Omnes qui volunt pie viuere in Christo Iesu, persecutionem patientur. Non enim quia modo Diabolus per reges non sæuit, ideo Christiani non patiuntur persecutionem. Si mortuus est Diabolus, mortuæ sunt persecutiones: si autem ille aduersarius noster uiuit, unde non tentationes suggerit? Unde non sæuit? Unde non minas aut scandala procurat? O si incipias pie viuere, videbis quia omnis qui vult pie viuere in Christo, persecutionem patietur. Pugnae certe non desunt: pugnamus cum concupiscentijs nostris. Pugnamus foris cum infidelibus & inobedientibus hominibus: pugnamus intus cum suggestionibus & perturbationibus carnalibus. Vbiq; pugnamus adhuc. Augustin. super Psal. 127.

2. Timot. 3.

Adhuc viuunt in memoria mea, de quo multa loquutus sum, turpium rerum imagines, quas ibi consuetudo mea fixit, & concurrant mihi, vigilantique quidem, carentes viribus, in somnis autem non solum vsque ad delectationem, sed etiam vsque ad consensionem factumque simillimum. Et tantum valet imaginis illusio in anima, & in carne mea vt dormienti falsa visa persuadeant, quod vigilantique vera non possunt. Nunquid non potens est manus

tua Deus omnipotens sanare omnes languores animæ meæ, atq; abundantiore gratia tua lasciuios motus etiam mei soporis extinguere? Augebis Domine magis magisque in me munera tua, vt anima mea sequatur me ad te, concupiscentię visco expedita. Aug. confell. lib. 10.

Vita nostra in hac peregrinatione non potest esse sine peccato, sine tentatione: quia profectus noster per tentationem nostram fit, nec sibi quisquam innotescit, nisi tentatus, nec potest coronari nisi vicerit: nec potest vincere nisi certauerit: nec potest certare, nisi inimicum, & tentationes habuerit. Idem Psal. 60.

Tantum admittitur Diabolus tentare quantum tibi prodest, vt exercearis, vt proberis, vt qui te nesciebas, à te ipso inueniaris. Idem, super Psal. 61.

Duplicem aciem producit mundus contra milites Christi: blâditur enim vt decipiat, terreat, vt frangat: nō nos teneat voluptas propria, non nos terreat crudelitas aliena, & victus est mundus. Idem, in sermo. Sancti Vincentij.

Hierony. Tūc maxime oppugnamur, cum nos oppugnari nō credimus. Inde me persequitur luxuria, inde Auaritia conatur irrumpere, inde venter meus vult mihi pro Deo esse: Persequitur me (inquam) hostis, cui nomina mille, mille nocendi artes. Hierony. in Epist. ad Heliod.

Veneena non dantur nisi melle circumlita, & vitia non decipiunt, nisi sub specie vmbraque virtutum. Idem ad Latam.

Nolo turpem finas cogitationem crescere: dum parvus est hostis interficere: nequitia, ne zizania crescant, elidatur in semine. Audi Psalmistam dicentem, Filia Babylonis misera &c. Beatus qui tenebit & allidet paruulos suos ad petram. Quia enim impossibile est, in sensum hominum non irruere innatum medullarum calorem: ille laudatur, ille prædicatur beatus, qui vt coeperit cogitare sordida, statim interficit cogitatus, & allidit ad petram. Petra autem Christus est. Idem ad Eustochium.

Bernar. Petra refugium herinaceis, & reuera refugium. Vbi enim est tuta firmaque requies infirmis, nisi in vulneribus Saluatoris? Tanto illic securior habito, quanto ille potentior est ad saluandum. Fremunt mundus, premit corpus, insidiatur Diabolus, non cado, fundatus enim sum supra petram. Ber. super Cant.

Quorquot

Quotquot degim⁹ in regione vmbrae mortis, in infirmitate corporis in loco tērationis, si diligēter aduertimus, triplici hoc incōmodo miserabiliter laboramus: nā & faciles sumus ad seducēdū, & debiles ad operandū, & fragiles ad resistendū. Itaque si discernere volumus inter bonū & malū decipimur: si tentamus facere bonū, deficimus: si conamur resistere malo, deijcimur, & superamur. Nec mirū, quia vt dicitur Iob. 41. Non est potestas super terrā, quāz possit ei cōparari. s. aduersario nostro. Idem de consid.

Diabolus omnium discutit consuetudines, ventilat curas, seruatur affectus: & ibi causas quarit nocendi, vbi quemque viderit studiosius occupari. Idem in serm.

Periclitatur castitas in delictijs, humilitas in diuitijs, pietas in negotijs, in multiloquio, charitas in mundo. Idem, sermo.

Fratres, si modo præsentem videremus Adam in eo articulo positum, ascendētibz cogitationibus in cor eius, & coarctari inter precem vxoris, & praeceptum Creatoris, nonne clamaremus aduersus eum dicentes, Caue tibi miser: vide ne feceris: seducta est mulier: non acquiescas ei: Vt quid ergo quoties apprehendit nos tentatio similis, non persuademus similiter nobis ipsis? Idem, in serm. omnium sanctorum.

Diabolus mali autor, nequitiae origo, rerum hostis, secundi hominis semper inimicus: ille laqueos tendit, lapsus parat, foueas fodit, aptat ruinas, stimulat corpora, pungit animas, cogitationes suggerit, immittit iras, dat virtutes odio, vitia dat amori, errores ferit, discordias nutrit, pacem turbat, affectus dissipat, conscindit vnitatem, violat diuina, humana tentat. P. Raue. serm. de ieiunio & tentationibus Christi. *Pet. Rau.*

Peruigil ille tentator eos acrioribus pulsar insidijs, quos maxime vider abstinere à peccatis. Nam à quo dolos suos cōtineat, qui ipsum quoque Dominū maiestatis ausus est calliditatis suae frau de tentare? Viderat superbiam suam baptizati Domini Iesu humilitate calcata, intellexerat quadraginta dierum ieiunio omnem cupiditatem carnis exclusam, & tamē nō desperauit de artibus suae malitiae spiritualis improbitas, tantumque sibi de naturae nostrae mutabilitate promissit, vt quem verum experiebatur hominem, praesumeret posse fieri peccatorem. Leo. Papa in serm.

Super illud Psal. Quoniam humiliata est in puluere &c. Magna *contra*

Cassiodo. contra Diabolum arma sunt in suis viribus fiduciam nō habere, sed Deum rogare qui aduersarium possit opprimere. *Cassiod.*

Psalm. 43. *Isidor.* Quanto propinquius finem mundi Diabolus videt, tanto crudelius persecutiones exercet: vt qui se continuo damnandū conspicit, locios sibi multiplicet, cum quibus gehennæ ignibus addicatur. *Isidor. de sum. bon.*

Euseb. Diabolus per rerum carnalium concupiscentias, & illicitas vo-

Emisse. luptates, extrinsecus blanditur, intrinsecus insidiatur: interficit spiritum, dum oblectat affectum: & (sicut dixit Propheta) ad tempus indulcat fauces, nouissime autem felle amarior inuenitur: modo delectat peccare, sed post modum non delectabit ardere. *Eus. Emis. de Epipha. hom. 3.*

Omnem nocendi potentiam Diabolus se amisisse cognouit, quia noxios virulentorum dentiū morsus, sacro in corpore Christi dereliquit: & ideo nunc infelices quosque quos sibi assensum facilem accommodare preuiderit, ad fauces suas solis sollicitationum carminibus trahit: & voluntariam prædam inermis expectat, ac proinde prostratus à Domino humanum genus non quasi fortior impugnat, sed iniqua consilia quasi debilitatus sibilat. *Idem, de Pascha. hom. 3.*

Qui intra muros positi vix resistimus, in sæculo expositi, quid faciemus? Qualiter stare poterunt in fluctu, atque in ipso colluctantium tempestatum impetu, qui tam grauius periclitantur in portu. *Idem, ad Monach. hom. 5.*

Origen. Sicut caro si sale non aspergatur corrumpitur: ita & anima nisi temptationibus assiduè salietur, continuo resoluitur, & relaxatur. *Origen. lib. Num.*

Somnum vulpes simulat, vt auem fallat: Dæmon vero & corporis pudicitiam fingit, vt animam perimat. Ne credideris in vita tua luto carnis tuæ: neque tibi ipsi omnino fidas, donec Christo Domino obuiam pergas. *Clim. Grad. 15.*

Si vero fraudes Dæmonum obseruemus diligentius, inuenimus eos post fœdam actionem, iustum illum iudicem, durumque atque inaequalem appellare. Nam prius quidem, vt nos ad peccatum hortarentur, clementiam illius suggerebant, post lapsum vero iam illius inuolabilem iustitiam suggerunt, vt nos in desperationem præcipitent. *Idem, ibidem.*

Cum

Cum nec dum mentis soliditate, orationisque secretissima virtute cōtra hostes nostros insurgere valemus, fortasse illis cedimus. Exili citò si possibile est, abscondere modicum secretius: eleua animi aciem si potes: sin vero vel exterioribus luminibus in cœlū respice: extende in figuram crucis immobiles manus: vt per ipsam quoque formam & habitum orantis Amalech confundas, & superes, clama ad eum qui saluare te potest, ita semper exordiens, Misere mei quoniam infirmus sum. Tunc experieris altissimi virtutem: atque inuisibiliter, inuisibiles perinuisibilis persequeris auxiliū. Qui sic pugnare assuefactus est citò, ac solo nutu animi perse qui hostes atque fugare poterit. Idem, ibidem.

In omnibus quæ secundum Deum operamur, tres nobis foueas Dæmones parant. Ac primum quidem bonū vti ne fiat impedire conantur. Secundo vero si in primo superati fuerint vel ne secundum Deum fiat, moliuntur. Quod si hac quoque intentione sua fures ipsi potiti non fuerint, tunc iam silentio nostræ animæ astantes, (vt qui per omnia secundum Deum conuersati sumus) laudibus nos efferunt, & beatos dicunt. Idem ibidem.

Cum mundanis Dæmones per res ipsas magis luctantur, cum monachis autem ferè per rationum disputationes: negotijs enim & operibus per solitudinem soluti sunt. At quanto facilius est mē te peccare, quam externa actione, tanto est animi bellum difficilius, quam ipsarum rerum. Est enim mens quiddam quod facile mouetur, & ad contrarias lege phantasias effrenata. Euagrius.

Euagri. 3

Incipe resistere desiderijs tuis, & tunc intelliges quam fortes sunt spiritus desideriorum malorum qui te persequuntur. Hæc est pugna periculosa, & hæc est gloriola victoria, qui potuerit odisse quod amat, & amare quod odit. Chrysost., super Matth.

Chrysost.

Parua scintilla contemptra, magnum excitauit incendium. Adilon.

Adilon.

Nulla pestis efficacior ad nocendum, quam familiaris inimicus. Boerius, 3. de consul.

Boer.

Nulla laus est, ibi esse integrum, vbi nemo est qui possit, aut conetur corrumpere. Cicero. 2. Act. in verrem.

Cicero.

¶ Ne magnitudo reuelationum &c. Quid magis cognitionem sui præstare poterat, quàm diuinorum secretorum reuelatio, & inter
COLLE-
2. Cor. 12.
tium

tium cœlum ascensus? Animaduerte ergo diligenter, quanta sit tentationis vilitas, quæ ad elationem animi comprimendam reuelatione ipsa potentior est, quandoquidem tentatio Apostolo præstitit, quod non erat reuelatio præstitura. Hinc illud: Qui non

Ecd. 34. sit tentatus, quid sit?

Quemadmodum piraræ nauibus auro pretiosisque mercibus oneratis magis quàm vacuis insidiantur: ita Dæmones vehementer illos insectantur, qui spiritualibus diuitiis onusti sunt.

Videat homo qua cura & sollicitudine sibi prospicere debeat: Intra se enim quisque nostrum deceptricem Eua gestat: nempe carnem spiritus amicam, ideoque sæuiorem inimicam: quæ non vulnerando, sed velut altera Sampsonis vxor blandiendo, periculosus insidiatur. Est hic hostis domesticus tantò magis timendus, quantò interior & propior nobis est. Si enim in gratia conditus & in paradyso constitutus homo, ab hac Eua deceptus est, quis à paradyso expulsus, & illa originali iustitia nudatus, non timeat? quis nõ studiosissimè ab ea quæ dormit in sinu suo, custodiat animam suam? Quod si spiritû & carnè fratres esse dicas, nõ abnuo, fratres sunt: Verû sicut Iacob & Esau fratres, & quidem fratres gemini erant, quorû tamè alter alterû supplantare nitebatur. Itaque fratres sunt, sed valde inter se dissimiles. Ideoque alter ab altero nèpe spiritualis à carnali semper sibi timere debet, & cû illo ad Deû

Gen. 32. assidue clamare: Erue me de manu fratris mei: quia valde eum timeo. Et, Exurge Dñe non præualeat homo, nempe caro contra

Psal. 9. spiritû lapsa natura contra gratiam, peccatû cõtra peccati remedium, Adam contra Christû. Eiusdè periculi nos illa quoque Apo-

Hebr. 12. stoli verba admonent: Deponentes omne pondus, & circumdans nos peccatum. Quo circumdandi nomine nos vndique à peccatis obfessos esse significat. Omnis enim creatura in laqueû & musti-

Rom. 7. pulâ pedib⁹ insipientiû est. Verû longe est grauius, quod alibi dicit: Iam non ego operor illud, sed quod inhabitat in me peccatû. Periculosior enim hostis est, qui arcè occupauit, quàm qui eâ obsidet. Illud igitur ad mûdi laqueos, qui extra nos sunt, hoc ad peccati fomitem intra nos degentē refertur: qui adeò acriter nos ad peccatum sollicitat, vt ipsius peccati nomine designetur.

Ecd. 34. Qui non est tētatus (ait Eccl.) quid scit? Multa vidi errando, & plurimas verborum consuetudines. Pro quo alius vertit, Et plura

quàm dicam intelligo. Aliquoties vsque ad mortem periclitatus sum horum causa, & liberatus sum gratia Dei. Eccl. 34. Huc spectat & illud eiusdem, Vasa figeli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis. Mox autem subdit: Homo sanctus in sapientia permanet vt sol, stultus vt luna mutatur. Eccl. 27.

Sunt qui variis atque mōstrosis cogitationibus cum alias tum præcipue in oratione turbantur. Quos tamen hæc molestia si cōsensus in peccatū desit, torquere non debet. Est enim phantasia, siue imaginatio nostra instar speculi, quod res omnes coram oppositas repræsentat: ideo nihil mirum si tam variis imaginibus viri etiam pij sæpe infestantur.

Vbi Philistæi celebri fama Dauidem in Regem vñctum acceperunt, coactis copiis ad illum expugnandum vno consilio ac mēte venerunt: quos ille ope Domini adiutus in Balpharasim fudit ac fugauit. Cum rursus coacto exercitu aduersus illum venissent, admonitus à Domino, non aduerso Marte, vt antea, sed gyrās per tergum eorum, illos in fugam vertit. Ad hunc ergo modum cum Dæmones secularem hominem Dei obsequio mancipatum vident, factæ agmine aduersus illum consurgunt. Sed quid est quod aliquando collatis signis, aliquando insidiis & arte aduersus illos dimicandum est? Quid necesse fuit vt omnipotens Deus hac arte & insidiis ad expugnandos hostes vt præciperet: quasi non posset nisi arte vincere qui nutu omnia dispensat? Nimirum vt hac ratione doceret nos nunc viribus, nunc arte pugnandum esse: quandoquidem vtroque modo nos aduersarius noster aggreditur: qui propterea in litteris sanctis nunc leo, nunc draco, siue serpens callidus appellatur. D. autem Bernar. eius calliditatē magis quàm vires & potentiam formidandam esse ait. Ideoque magna diseretione suggestiones eius scrutādę atq; examinādę sunt, & cauda magis scorpionis huius (hoc est finis & intētio eius) quàm caput inspiciendum est. Ideoque non mirū si Dauidi Dñs ait, Non ascendas ex aduerso contra eos, sed gyra post tergum eorū. Hinc sapiens quidam voluptates non præsentēs, sed abeuntes, hoc est, non faciem & anteriora earum sed posteriora spectāda esse monet. Facies enim earum blandiendo decipit: finis autem pœnitidine & sceleris deformitate animum exulcerat.

Quemadmodum Noë in imo arce irrationalia: in summo autē (quod

(quod in cubito finiebatur) rationalia, id est homines collocavit: ita vir iustus, sic vitam suam instituere debet, ut irrationales motus, velut servos in imo ad serviendū, rationales verō in summo ad regendum & imperandum collocet, ut in omnibus quæ agenda sunt non affectuum impulsu, sed consilio & ratione ducatur. Si autem inundaverit diluvium carnis, tunc intrat arcā mentis, & licet circumfluant torrentes iracundiæ, fluentia luxuriæ, voragine gulæ, licet ebulliant fontes delectationum, abyssus cupiditatum, maria conturbationum intrat, tamen securus ad arcam, & claudit à foris ostiū: hoc est se intra se recipit, nec quid aut caro flagitet, aut mundus obmurmuret, aut Dæmon suggerat, atterat, clausoque ostio, orat patrem suum in abscondito, orationis virtute magis quā armis (hoc est propriis viribus) adversus Amalech, hoc est principem huius mundi pugnans.

Matt. 6. dit, clausoque ostio, orat patrem suum in abscondito, orationis virtute magis quā armis (hoc est propriis viribus) adversus Amalech, hoc est principem huius mundi pugnans.

Psal. 25. Nisi piis hominibus salutare esset aliquando tentari, Propheta non oraret, Proba me Domine & tenta me, virenes meos & cor meum. Sive ut Hierony. ex Hebr. vertit, Confla renes meos & cor meum. Quo verbo satis indicavit, tentationibus non solum firmitatem, & constantiam animi explorari, sed etiam sordes eius purgari. Vtrumque enim metallis contingit, dū in fornace conflantur: ibi enim & eorum puritas examinatur & sordes purgantur.

Fides.

Gregor. **E** Lecti, quem fide cognoverunt, videre quoque per speciem anhelant: quia eius dulcedinis suavitatem in ipsa fidei certitudine degustant. *Greg. 13. mor. lib. 16. c. 13.*

Petrus, quem corde tenuit, ore negavit: & ideo motam & quasi arescentem radicem lachrymis rigando solidavit. *Greg. mor. lib. 25. c. 16.*

Divina operatio si ratione comprehenditur, non est admirabilis, nec fides habet meritum, cui humana ratio præbet experimentum. Idem super Euang. hom. 26.

August. Nullæ maiores divitiæ, nulli thesauri, nulli honores, nulla huius mundi maior est substantia, quam est fides catholica, quæ peccatores homines saluat, cæcos illuminat, infirmos curat, cathecumenos baptizat, fideles iustificat, poenitentes reparat, iustos augmen-

rat,